

## NDD-intervju pedagog-bedömarversion

Se särskilda instruktioner innan du börjar. Observera att pedagogen skall använda en annan version som inte innehåller följdfrågor och bedömningar.

### Del A Skolsituation och inläring

Markera i rutorna  
nedan vid  
observandum

#### Samarbete och skolsituation

1. Hur fungerar samarbetet runt eleven mellan skolpersonal och vårdnadshavarna?  Samarbete
2. Har eleven hög skolfrånvaro (mer än 20% frånvaro)?  Hög skolfrånvaro
3. Är eleven utsatt/mobbad, uppfattas eleven som annorlunda av klasskamrater?  Utsatthet i skolmiljön
4. I vilka situationer och med vem fungerar eleven bäst?
5. Finns det situationer där det fungerar mindre bra?
6. Om aktuellt: Vilka konsekvenser upplever du/ni att elevens svårigheter och beteenden fått hemma och i förskolan/skolan (exempelvis för inläring, kreativitet, känsloläge, självkänsla, delaktighet, gemenskap)?

#### Generell utvecklingsnivå och måluppfyllelse

7. Upplevs eleven generellt yngre jämfört med andra barn? Om ja, gäller det sättet att tänka på, kamratkontakter och/eller att klara sig i vardagen?  Generell utveckling  
 Kamratkontakter  
 Funktion i vardagen
8. Uppfyller eleven målen i skolan?  När ej mål  
 JA, på vilka nivåer för respektive ämne och med vilken lätthet/svårighet:  
 NEJ, inte när det gäller:
9. Har eleven särskilt stöd i skolan? Om så, i vilka ämnen:  Särskilt stöd i solan

## Kognitiva förmågor

10. Har eleven lätt att hitta ord och formulera sig? Använder eleven många utfyllnadsord/ljud?  Verbal framplöckning
11. Upplevs NN allmänt långsam i sitt sätt att utföra uppgifter?  Arbetstempo
12. Kan NN hålla kvar informationen i huvudet som krävs för att kunna lösa en uppgift? Exempel: Komma ihåg frågan och samtidigt formulera svaret; hålla de olika stegen i en instruktion i huvudet efter det att hen börjar utföra stegen; hålla namnet på exempelvis en person eller en affär i huvudet samtidigt som hen får en beskrivning om hur man hittar till personen/affären. Behöver NN fråga om och få informationen repeterad eller nedskriven?  Arbetsminne
13. Talar eleven i flerordssatser och sammansatta meningar<sup>1</sup>  Språklig uttrycksförmåga
14. Är språket ovanligt formell för ålder eller uppfattas elevens sätt att uttrycka sig som speciellt eller udda (upprepar andras tal eller sig själv, använder speciella ord eller uttryck)?

NEJ

JA, beakta: *Stereotyp språk (Autismsymtom, se del C)*

**Ringa in elevens förmåga: Ange UG = under genomsnittet; G = genomsnittet; ÖG = över genomsnittet samt motsvarande åk; VE = VET EJ. Om eleven bedömts med standardiserat och normerat underlag, ange vilket och resultat i exempelvis stanine eller percentiler.**

15. Språkförståelse, förstå ord/passivt ordförråd  Passivt ordförråd
- UG       G       ÖG       VE
16. Muntlig uttrycksförmåga, använda ord/aktivt ordförråd  Aktivt ordförråd
- UG       G       ÖG       VE
17. Muntlig framställning att uttrycka sig på ett begripligt och strukturerat sätt (i sekvens, rätt tidsordning, med röd tråd)  Strukturerad muntlig framställning
- UG       G       ÖG       VE
18. Att uppfatta en muntlig instruktion  Uppfatta muntliga instruktioner
- UG       G       ÖG       VE
19. Hörförståelse, fri muntlig återgivning av en text eller information  Fri återgivning

<sup>1</sup> (ex. Fraserna "Jag gick dit" och "Kim var sjuk" sätts samman "Jag gick dit **men** Kim var sjuk"; "Vill du ha glass **eller** bröd?")

- |   |                            |                             |                             |   |
|---|----------------------------|-----------------------------|-----------------------------|---|
| <input type="checkbox"/> UG   | <input type="checkbox"/> G | <input type="checkbox"/> ÖG | <input type="checkbox"/> VE |   |
| 20. Hörförståelse, muntlig återgivning av text eller information utifrån muntliga stödfrågor                            |                            |                             |                             | <input type="checkbox"/> Muntlig återgivning med stödfrågor |
| <input type="checkbox"/> UG   | <input type="checkbox"/> G | <input type="checkbox"/> ÖG | <input type="checkbox"/> VE |   |
| 21. Läsförmåga, avkodning   |                            |                             |                             | <input type="checkbox"/> Avkodning                          |
| <input type="checkbox"/> UG   | <input type="checkbox"/> G | <input type="checkbox"/> ÖG | <input type="checkbox"/> VE |   |
| 22. Läsförståelse, förstå innehåll i texter   |                            |                             |                             | <input type="checkbox"/> Läsförståelse                      |
| <input type="checkbox"/> UG   | <input type="checkbox"/> G | <input type="checkbox"/> ÖG | <input type="checkbox"/> VE |   |
| 23. Skriftlig framställning, stavning, skrivregler  |                            |                             |                             | <input type="checkbox"/> Stavning, skrivregler              |
| <input type="checkbox"/> UG   | <input type="checkbox"/> G | <input type="checkbox"/> ÖG | <input type="checkbox"/> VE |   |
| 24. Skriftlig framställning, skriva på ett begripligt och strukturerat sätt (i sekvens, rätt tidsordning, med röd tråd) |                            |                             |                             | <input type="checkbox"/> Skriftlig framställning            |
| <input type="checkbox"/> UG   | <input type="checkbox"/> G | <input type="checkbox"/> ÖG | <input type="checkbox"/> VE |   |
| 25. Räkneförmåga, de fyra räknesätten   |                            |                             |                             | <input type="checkbox"/> Aritmetik                          |
| <input type="checkbox"/> UG   | <input type="checkbox"/> G | <input type="checkbox"/> ÖG | <input type="checkbox"/> VE |   |
| 26. Tillämpa matematiska begrepp och problemlösning   |                            |                             |                             | <input type="checkbox"/> Matematisk problemlösning          |
| <input type="checkbox"/> UG   | <input type="checkbox"/> G | <input type="checkbox"/> ÖG | <input type="checkbox"/> VE |   |

---

**Kommentarer:**

---

## Del B ADHD symtom

För att ange symtom på adhd ska beteendet inte kunna förklaras av individens generella mentala ålder. Tonvikt läggs på att svårigheter ska föreligga ofta

### Domän 1: Uppmärksamhet

1. Förbiser eleven ofta detaljer? Exempel: verkar göra slarvfel; uppmärksammar inte räknesätt; hoppar oavsiktligt över uppgifter; missar att ståda/ta undan alla saker som ska tas bort eller ställas in, även om de är väl synliga; ha svårt att hitta en sak bland flera; uppmärksammar inte att en pusselbit inte passade eller att en bit saknas för att göra pusslet helt.  adhd, 1a

#### Om patienten har symtom, ställ följdfrågor:

Kan eleven oftast upptäcka fel i efterhand och därefter göra/lösa uppgifter korrekt?

- JA  NEJ, beakta: *inlärningsstörning; ojämn intellektuell profil; språkstörning; svagbegåvning (marginell IF); IF*

Hjälper lugn miljö eller en-till-en undervisning för att lösa uppgifter korrekt?

- JA  NEJ, beakta: *inlärningsstörning; ojämn intellektuell profil; språkstörning; svagbegåvning (marginell IF); IF*

2. Har eleven ofta svårt att hålla kvar uppmärksamheten på uppgifter och lekaktiviteter under en längre stund? Exempel: svårt att behålla fokus när eleven ska lyssna under en lektion/föreläsning eller läsa en längre stund; svårt att fokusera i samlingen, lyssna på saga, hålla kvar uppmärksamheten på en lek, aktivitet eller film tills den är slut eller att lyssna på och prata med kompisar en längre stund.  adhd, 1b

#### Om patienten har symtom, ställ följdfrågor:

*(Autismsymtom, se del C)*

Är uppgifterna för svåra för eleven utifrån utvecklingsnivån?

- NEJ  JA, beakta: *inlärningsstörning; ojämn intellektuell profil; språkstörning; svagbegåvning (marginell IF); IF*

Upplevs elevens förmåga att vara uppmärksam och koncentrera specifikt vara kopplad till läs-, skriv- och/eller räkneuppgifter?

- NEJ  JA, beakta: *inlärningsstörning*

Kommer svårigheterna i perioder eller är del av oro och grubblerier?

- NEJ  JA, beakta: *depression, ångest*

Är elevens beteende kopplat till att vägra göra som andra säger?

- NEJ  JA, beakta: *kognitiv nivå, trotssyndrom, rigiditet vid autism*

Upplevs svårigheterna vara en del av obeslutsamhet om hur uppgiften ska lösas?

NEJ  JA, beakta: ångest

Är arbetet påverkat av att uppgifter behöver utföras enligt en viss procedur?

NEJ  JA, beakta: sameness vid autism; tvångstankar/handlingar

- 
3. Händer det ofta att eleven inte verkar lyssna, eller att eleven verkar ha tankarna någon annanstans trots att det inte finns något uppenbart som distraherar?  adhd, 1c

**Om patienten har symtom, ställ följdfrågor:**

Varierar förmågan att lyssna? Fungerar det tydligt bättre i vissa situationer men inte andra?

JA  NEJ, beakta: hörsel; hörförståelse, språklig förmåga

Kan det ofta se ut som att eleven inte lyssnar även om eleven faktiskt gör det p.g.a. nedtonade ansiktsuttryck eller att eleven vänder sig bort eller riktar sig åt ett annat håll än mot den som talar?

NEJ  JA, beakta nedsatt social ömsesidighet, autism

- 
4. Händer det ofta att eleven inte fullföljer det hen är anvisad/instruerad att göra så att sysslor eller skoluppgifter inte blir slutförda?<sup>2</sup> Påbörjar eleven uppgifter men förlorar snabbt fokus och blir lätt avledd av annat? För yngre barn kan det gälla enkla sysslor eller handlingar som eleven blivit ombedd att göra.  adhd, 1d

**Om patienten har symtom, ställ följdfrågor:**

*(Autismsymtom, se del C)*

Genomför eleven oftast uppgifter och aktiviteter om de upplevs roliga, ges belöning eller när det är en-till-en undervisning?

JA  NEJ, beakta: ångest, depression, kognitiv förmåga, inlärnin

Upplevs eleven ofta vara på sin vakt eller ha stort kontrollbehov över det som händer i omgivningen?

NEJ  JA, beakta: PTSD, social ångest; rigiditet vid autism

- 
5. Har eleven ofta svårt att organisera uppgifter eller aktiviteter? Exempel: har svårt att lösa/genomföra uppgifter som innefattar flera steg eller att utföra en lekaktivitet/pyssel i rätt ordning; har svårt att hålla ordning på material och tillhörigheter; arbetet uppfattas som rörigt och oorganiserat; om relevant för åldern, har svårt att planera och disponera sin tid, missar deadlines.  adhd, 1e

**Om patienten har symtom, ställ följdfrågor:**

*(Autismsymtom, se del C; Trots- /uppförande, se del D)*

---

<sup>2</sup> Observera att fokus ligger på att *inte fullfölja* snarare än att inte förstå instruktioner. DSM-5 anger "Often does not follow through on instructions and fails to finish..."

Upplevs eleven ha svårt att skriva och/eller berätta med röd tråd/på ett sätt som är begripligt för andra?

- NEJ  JA, beakta om svårigheterna är del av adhd-symtomen eller exekutiva brister som även kan föreligga vid autism

Har eleven svårt att hålla information i huvudet, som exempelvis när hen ska lösa ett lästäl eller en kluring, även i lugna situationer där eleven kan koncentrera sig?

- NEJ  JA, beakta nedsatt arbetsminne

Är uppgifterna för svåra för eleven utifrån utvecklingsnivån?

- NEJ  JA, beakta: inlärningsstörning; ojämn intellektuell profil; språkstörning; svagbegåvning (marginell IF); IF

Kommer svårigheterna i perioder eller är del av oro och grubblerier?

- NEJ  JA, beakta: depression; ångest

Är elevens beteende kopplat till att vägra göra som andra säger?

- NEJ  JA, beakta: kognitiv nivå; trotssyndrom; rigiditet vid autism

Är svårigheterna en del av obeslutsamhet om hur uppgiften ska lösas?

- NEJ  JA, beakta: ångest

Är arbetet påverkat av att uppgifter behöver utföras enligt en viss procedur?

- NEJ  JA, beakta: sameness vid autism; tvångstankar/-handlingar

- 
6. Händer det ofta att eleven undviker, ogillar eller är ovillig att utföra uppgifter, exempelvis skolarbete eller läxor, som kräver ansträngande tankearbete/mental ansträngning under en längre stund? För äldre barn kan det gälla att sammanställa skriftliga uppgifter, fylla i formulär och gå igenom längre texter. För yngre barn kan det gälla aktiviteter som inte ännu är automatiserade som exempelvis att lära sig bokstäver och att läsa, äta med bestick, rita geometriska figurer eller trä pärlhalsband.  adhd, 1f

**Om patienten har symtom, ställ följdfrågor:**

*(Autismsymtom, se del C; Trots- /uppförande, se del D)*

Om eleven blir frustrerad och arg, uppvisar eleven i regel enbart frustration och ilska i just samband med uppgifter som kräver hög tankeverksamhet och uthållighet?

- JA  NEJ, beakta: intermittent explosivitet om patienten ofta får vredesutbrott: beakta dysforiskt syndrom om patienten ofta får vredesutbrott och är generellt arg och irriterad

Är uppgifterna för svåra för eleven utifrån utvecklingsnivån?

- NEJ  JA, beakta: inlärningsstörning; ojämn intellektuell profil; språkstörning; svagbegåvning (marginell IF); IF

Kommer svårigheterna i perioder eller är del av oro och grubblerier?

- NEJ  JA, beakta: depression, ångest

Är elevens beteende kopplat till att vägra göra som andra säger?

NEJ  JA, beakta: kognitiv nivå; trotssyndrom; rigiditet vid autism

Är svårigheterna en del av obeslutsamhet om hur uppgiften ska lösas?

NEJ  JA, beakta: ångest

Är arbetet påverkat av att uppgifter behöver utföras enligt en viss procedur?

NEJ  JA, beakta: sameness vid autism; tvångstankar/handlingar

- 
7. Tappar eleven ofta bort saker som behövs i uppgifter eller aktiviteter? Exempel: förlägger skolmaterial, pennor, böcker, verktyg, plånbok/korthållare, nycklar, viktiga papper, glasögon eller mobilen. För yngre barn kan det gälla att ofta tappa bort gosedjuret, favoritsaken eller ytterkläderna.  adhd, 1g

**Om patienten har symtom, ställ följdfrågor:**

Uppkommer svårigheterna i perioder eller som en del av oro och grubblerier?

NEJ  JA, beakta: depression; ångest

- 
8. Bli eleven ofta lätt distraherad och störd av saker eller händelser runt omkring eller av att själv börja tänka på annat?  adhd, 1h

**Om patienten har symtom, ställ följdfrågor:**

*(Autismsymtom, se del C)*

Genomför eleven oftast uppgifter och aktiviteter om de upplevs roliga, ges belöning eller när det är en-till-en undervisning?

JA  NEJ, beakta: ångest, depression, kognitiv förmåga, inläring

Upplevs eleven ofta vara på sin vakt eller ha stort kontrollbehov över det som händer i omgivningen?

NEJ  JA, beakta: PTSD, social ångest; rigiditet vid autism

- 
9. Glömmer eleven ofta saker som hen har bestämt eller ska göra i vardagen? Exempel: glömmer ofta att utföra sysslor, gå ärenden, matsäcken till utflykten eller idrottskläderna; kommer ofta inte ihåg en träff som bestämts med kompisar, fritidsaktiviteter. För äldre barn och vuxna kan det gälla att ringa/messa tillbaka, betala räkningar, komma ihåg avtalade möten/inbokade tider. För yngre barn kan det gälla att exempelvis ofta glömma att duka av när det förväntas eller att spola vid toabesök.  adhd, 1i

**Om patienten har symtom, ställ följdfrågor:**

Uppkommer svårigheterna i perioder eller som en del av oro och grubblerier?

NEJ  JA, beakta: depression, ångest

---

## Domän 2: Överaktivitet och impulsivitet

---

10. "Grejar"/"håller på med"/"fipplar", trummar ofta eleven med händer eller fötter eller skruvar på sig i stolen?  adhd, 2a

**Om patienten har symtom, ställ följdfrågor:**

*(Autismsymtom, se del C)*

Har eleven ofta plötsliga, icke-rytmiska varierande rörelser med ex. huvudet eller axlarna?

NEJ  JA, beakta: motoriska tics

Har eleven återkommande likartade rörelser med händer, armar eller hela kroppen?

NEJ  JA, beakta: stereotypa rörelser vid autism

Kan beteendet vara ett uttryck för att eleven utsätts för överkrav i förhållande till de intellektuella förutsättningarna?

NEJ  JA, beakta: inlärningsstörning; ojämn intellektuell profil; språkstörning; svagbegåvning (marginell IF); IF

- 
11. Lämnar eleven ofta sin plats i situationer där det förväntas att eleven ska sitta kvar, exempelvis i samlingen, sagostunden, i klassrummet, i matsituationer, på studiebesök eller i andra situationer där eleven bör stanna på sin plats, som mitt under ett samtal eller en högtidsstund?  adhd, 2b

**Om patienten har symtom, ställ följdfrågor:**

*(Autismsymtom, se del C)*

Har eleven ofta plötsliga ofrivilliga icke-rytmiska varierande rörelser med ex. huvudet eller axlarna?

NEJ  JA, beakta: motoriska tics

Har eleven återkommande likartade rörelser med händer, armar eller hela kroppen?

NEJ  JA, beakta: stereotypa rörelser vid autism

Kan beteendet vara ett uttryck för att eleven utsätts för överkrav i förhållande till de intellektuella förutsättningarna?

NEJ  JA, beakta: inlärningsstörning; ojämn intellektuell profil; språkstörning; svagbegåvning (marginell IF); IF

- 
12. Springer eleven ofta omkring, klättrar eller klänger i situationer där det är olämpligt, exempelvis i väntrum, på bussen/tåget? Obs: Hos ungdomar eller vuxna kan det vara begränsat till att känna sig rastlös.  adhd, 2c

**Om patienten har symtom, ställ följdfrågor:**

*(Autismsymtom, se del C)*



Har eleven ofta plötsliga ofrivilliga icke-rytmiska varierande rörelser med ex. huvudet eller axlarna?

NEJ  JA, beakta: motoriska tics

Har eleven återkommande likartade rörelser med händer, armar eller hela kroppen?

NEJ  JA, beakta: stereotypa rörelser vid autism

Kan beteendet vara ett uttryck för att eleven utsätts för överkrav i förhållande till de intellektuella förutsättningarna

NEJ  JA, beakta :inlärningsstörning; ojämn intellektuell profil; språkstörning; svagbegåvning (marginell IF); IF

- 
13. Har eleven ofta svårt att ägna sig åt fritidsaktiviteter eller lek på ett lagom dämpat sätt/med lagom ljudnivå? Kan eleven anpassa röststyrkan till vad som är lämpligt i situationen?<sup>3</sup>  adhd, 2d

**Om patienten har symtom, ställ följdfrågor:**

Kommer svårigheterna i perioder eller skov?

NEJ  JA, beakta: bipolär sjukdom

Kan svårigheterna kopplas till agitation i samband med depression?

NEJ  JA, beakta: depressivt syndrom

- 
14. Upplevs eleven ofta på språng eller "uppe i varv"? Exempel: upplevs som rastlös och obekvämt med att sitta still under samlingen, lektionen eller restaurangbesök; vill gå före och fortare än andra; har svårt att vänta medan någon annan gör sig färdig, upplevs otålig.  adhd, 2e

**Om patienten har symtom, ställ följdfrågor:**

Kommer svårigheterna i perioder eller skov?

NEJ  JA, beakta: bipolär sjukdom

Kan svårigheterna kopplas till agitation i samband med depression?

NEJ  JA, beakta: depressivt syndrom

- 
15. Pratar eleven ovanligt mycket/mer än vad som är vanligt?  adhd, 2f

**Om patienten har symtom, ställ följdfrågor:**

*(Autismsymtom, se del C; Trots- /uppförande, se del D)*

Utbrister eleven återkommande plötsliga, snabba och icke-rytmiska ljud eller ord?

---

<sup>3</sup> Observera att fokus ligger på röststyrka. DSM-5 anger "Often unable to play or engage in leisure activities quietly".

NEJ  JA, beakta: vokala tics

Om eleven hamnar i konflikt pga. impulsiva handlingar, förstår eleven vad som blev fel och vad som kunde ha gjorts istället?

JA  NEJ, beakta: begränsad förståelse för relationer och anpassning vid autism

Får eleven okontrollerade aggressionsutbrott?

NEJ  JA, beakta: intermittent explosivitet

Upplevs eleven medvetet skapa konflikt med andra eller vara medvetet aggressiv, manipulativ eller elak?

NEJ  JA, beakta: trotssyndrom, uppförandestörning

Kommer svårigheterna i perioder eller skov?

NEJ  JA, beakta: bipolär sjukdom

---

16. Slänger eleven ofta ur sig svaret på en fråga innan den är färdigställd? Exempel:  adhd, 2g avslutar andras meningar; kan inte vänta på sin tur i samtal.

**Om patienten har symtom, ställ följdfrågor:**

*(Autismsymtom, se del C; Trots- /uppförande, se del D)*

Utbrister eleven plötsliga ljud eller ord?

NEJ  JA, beakta: vokala tics

Om eleven hamnar i konflikt pga. impulsiva handlingar, förstår eleven vad som blev fel och vad som kunde ha gjorts istället?

JA  NEJ, beakta: förståelse för relationer och anpassning vid autism

Får eleven okontrollerade aggressionsutbrott?

NEJ  JA, beakta: intermittent explosivitet

Upplevs eleven medvetet skapa konflikt med andra eller vara medvetet aggressiv, manipulativ eller elak?

NEJ  JA, beakta: trotssyndrom, uppförandestörning

Kommer svårigheterna i perioder eller skov?

NEJ  JA, beakta: bipolär sjukdom

---

17. Har eleven ofta svårt att vänta på sin tur, exempelvis att stå i matkö; vänta på att få hjälp under lektionen? För yngre barn kan det gälla att vänta på sin tur att få ha en leksak som fler vill ha, vänta på sin tur att ta mat eller vänta i kön till rutschkanan i parken.  adhd, 2h

**Om patienten har symtom, ställ följdfrågor:**

Kommer svårigheterna i perioder eller skov?

NEJ  JA, beakta: bipolär sjukdom

Kan svårigheterna kopplas till agitation i samband med depression?

NEJ  JA, beakta: depressivt syndrom

I situationer av väntan, blir eleven ofta aggressiv mot jämnåriga?

NEJ  JA, beakta: intermittent explosivitet

- 
18. Avbryter eller stör eleven ofta andra? Exempel: kastar sig in i andras samtal, lekar eller aktiviteter; stör när den andra talar i telefon; kan börja använda andras saker utan att fråga om lov eller få tillåtelse. För ungdomar och vuxna kan gälla att störa eller ta över det andra håller på med.  adhd, 2i

**Om patienten har symtom, ställ följdfrågor:**

*(Autismsymtom, se del C; Trots- /uppförande, se del D)*

Utbrister eleven ofrivilligt plötsliga ljud eller ord?

NEJ  JA, beakta: vokala tics

Om eleven hamnar i konflikt pga. impulsiva handlingar, förstår eleven vad som blev fel och vad som kunde ha gjorts istället?

JA  NEJ, beakta: förståelse för relationer och anpassning vid autism; kognitiv förmåga

Får eleven okontrollerade aggressionsutbrott som medför?

NEJ  JA, beakta: intermittent explosivitet

Upplevs eleven medvetet skapa konflikt med andra eller vara medvetet aggressiv, utstuderat manipulativ eller elak?

NEJ  JA, beakta: trotssyndrom, uppförandestörning

Kommer svårigheterna i perioder eller skov?

NEJ  JA, beakta: bipolär sjukdom

---

## Frågor till pedagogen om elevens funktion i vardagen, adhd

---

19. Bedömer du att eleven har avsevärt större svårigheter inom uppmärksamhet än jämnåriga?  Signifikanta adhd-symtom uppmärksamhet

JA  NEJ  OSÄKER

20. Bedömer du att NN har avsevärt större svårigheter inom överaktivitet och/eller impulsivitet än jämnåriga?  Signifikanta adhd-symtom hyperaktivitet/impulsivitet

JA  NEJ  OSÄKER

21. Bedömer du att elevens svårigheter inom uppmärksamhet och/eller överaktivitet hindrar elevens inläring?  Inläring påverkad

JA  NEJ  OSÄKER

22. Bedömer du att elevens svårigheter inom uppmärksamhet och/eller överaktivitet avsevärt påverkar relationen med klasskamraterna på ett negativt sätt?

Negativa konsekvenser kamratkontakter

JA  NEJ  OSÄKER

Bedömer du att elevens svårigheter inom uppmärksamhet och/eller överaktivitet har påverkat hen på ett känslomässigt negativt sätt (nedstämdhet, oro, ångest, låg självkänsla)?

Känslomässigt negativa konsekvenser

JA  NEJ  OSÄKER

23. Skulle du/ni beskriva eleven som att hen har en funktionsnedsättning, dvs. att eleven behöver särskilt stöd för att klara sin vardag? Om ja, inom vilket område? Vad behöver eleven mest hjälp med?

Funktionsnedsättning i vardagen

JA  NEJ  OSÄKER

---

Kommentarer:

---

## Bedömning adhd enligt informationen som framkommit under intervjun

---

Informantens svar bedöms:

Säkra/valida

Osäkra/invalida

**Signifikanta symtom på adhd (ange vilka kriterier, ex 1a, 2g)**

**inom uppmärksamhet:**

**inom hyperaktivitet/impulsivitet:**

**Indikationer om andra svårigheter som bör följas upp:**

Autism

Intellectuell funktion

Språklig förmåga

Inläring

Motorik

Trots

Uppförande

Arbetsminne, arbetstempo eller verbal framplockning (ange)<sup>4</sup>:

Annat:

**Indikationer om funktion i vardagen:**

Låg

Måttlig

Hög

---

<sup>4</sup> Nedsatt arbetsminne och/eller processhastighet är vanligt vid adhd och lässvårigheter.

---

## Del C Autismsymtom

---

### Inledande frågor

---

Inledande frågor inför bedömning om utredning av dessa tillstånd skall prioriteras.

1. Upplevs eleven ha vanföreställningar om sig själv eller om vad som händer i verkligheten; ha hallucinationer som att höra inre röster eller; säga saker som tyder på att hen har osammanhängande och lösryckta tankebanor?

NEJ       JA, utred *schizofrenispektrumsyndrom*

2. Har elevens symtom på socialt tillbakadragande som uppkommit efter trauma (upplevelse av/bevittnat faktisk död, livsfara, allvarlig skada eller sexuellt våld)? Har eleven återkommande påträngande tankar eller lek med återkommande tema som kretsar runt den traumatiska upplevelsen?

NEJ       JA, utred *PTSD*

3. Finns det tecken på att eleven blivit gravt försummad i hemmet?

NEJ       JA, beakta *anknytningstörning med social hämning*

---

### Domän 1: Social ömsesidighet och kommunikation

---

1. Upplevs eleven ta kontakt med andra på ett sätt som känns vanligt eller upplevs hen inte riktigt förstå hur hen ska närma sig andra, exempelvis när det gäller att hålla lagom avstånd när hen pratar med någon, att rikta kroppen och ansiktet mot den andra i samtal, att svara utan att dröja för länge, eller att säga något eller svara på ett "otajmat" sätt?  Autism, A1

2. Tar eleven initiativ till att dela upplevelser med andra genom att visa saker för andra, skratta tillsammans, dela upplevelser med andra eller tur-ta i lek? Ger eleven utrymme för andra att berätta och/eller visa saker? Visar eleven intresse för vad andra visar eller berättar genom att titta upp eller svara? Givet adekvat språklig nivå, kan eleven föra ett samtal (verbal turtagning) eller blir det mer fråga-svar-kommunikation?  Autism, A1

#### **Om patienten har symtom, ställ följdfrågor:**

Upplevs elevens svårigheter och begränsningar att samspela och samtala bero på stark rädsla, ångest och undvikande inför specifika situationer där hen upplever att hen kan bli kritiskt granskad och exponerad (inklusive situationer med jämnåriga)?

NEJ       JA, beakta *social fobi*

Talar eleven inte i vissa miljöer eller med vissa personer på grund av talängslan men upplevs i övrigt ha en adekvat icke-verbal ömsesidighet och kommunikation?

NEJ  *JA, beakta selektiv mutism*

Är eleven ovanligt sluten, avvaktande och inadekvat i samspelet med vuxna men inte med jämnåriga. Tar exempelvis inte ögonkontakt och riktar sig mot vuxna men gör det på ett adekvat sätt med jämnåriga?

NEJ  *JA, beakta trots-/uppförandeproblematik eller relationell problematik med vuxna*

- 
3. Om andra missuppfattar, uppmärksammar oftast eleven det och förtydligar vad hen menar genom ord eller icke-verbal kommunikation (visa, ge, använda gester och/eller ansiktsuttryck)?  Autism, A1

**Om patienten har symtom, ställ följdfrågor:**

Har eleven nedsatt språklig förståelse?

NEJ  *JA, beakta språkstörning*

- 
4. Uppfattas eleven använda gester, ansiktsuttryck, tonfall och ögonkontakt som jämnåriga när hen samtalar och samspelar med andra? Är något uttrycksätt starkare än något annat, exempelvis god ögonkontakt men generellt neutralt ansiktsuttryck eller god verbal förmåga men lite variation i röstläge?  Autism, A2

- 
5. Ger eleven adekvat respons på andras ansiktsuttryck och kroppsspråk, exempelvis tröstar, skrattar som respons när någon tycker något är kul, backar eller slutar när den andra signalerar detta med kroppsspråket?  Autism, A2  
och/eller

Autism, A1

**Om patienten har symtom, ställ följdfrågor:**

Uppfattas elevens responser mot klasskamrater som känslökyla och som del av en beteendestörning snarare än svårigheter att förstå vad som är lämpligt?

NEJ  *JA, beakta uppförandestörning med begränsade prosociala känslor*

Svarar eleven inadekvat på andras icke-verbala kommunikation utan att själv ha svårigheter med att uttrycka sig icke-verbalt, dvs har helt adekvat ögonkontakt, gester, ansiktsuttryck och röstläge/intonation?

NEJ, har även svårt att uttrycka sig icke-verbalt  *JA<sup>5</sup>, beakta emotionell agnosi (ej i DSM-5)*

- 
6. Visar eleven intresse för klasskamrater? Tar eleven själv kontakt med andra? Leker/umgås eleven med andra på rasten och på fritids? Har eleven någon bästis? Vad leker/gör de, exempelvis konkret lek, fantasilek med varandra, gaming, umgås och pratar?  Autism, A3

---

<sup>5</sup> Det råder oklarhet i vilken utsträckning autister har svårt att tolka andras kroppsspråk utan att samtidigt ha nedsatt eget kroppsspråk. För bedömning, undersök om utvecklingen av kroppsspråket var typisk eller om personen fått lära sig använda kroppsspråket aktivt. Vid diagnostiskt ställningstagande får den sammantagna symtombilden vara vägledande.

**Om patienten har symtom, ställ följdfrågor:**

Upplevs elevens svårigheter och begränsningar att samspela och samtala bero på stark rädsla, ångest och undvikande inför specifika situationer där hen upplever att hen kan bli kritiskt granskad och exponerad (inklusive situationer med jämnåriga)?

NEJ  JA, beakta social fobi

Talar eleven inte i vissa miljöer eller med vissa personer på grund av talängslan men upplevs i övrigt ha en adekvat icke-verbal ömsesidighet och kommunikation?

NEJ, beakta autism  JA, beakta selektiv mutism

- 
7. Uppträder eleven på ett sätt som är lämpligt i förhållande till sammanhanget, exempelvis på ett sätt vid skolavslutningen och ett annat på skolfest eller på skolutflykt? Anpassar eleven samtalsämnet till kompisar respektive pedagog? Talar eleven om saker som klasskamraterna skulle uppfatta som lite för privata?  Autism, A3

**Om patienten har symtom, ställ följdfrågor:**

*(Adhd, se del B; Trots- /uppförande, se del D)*

Om eleven inte anpassar sig till olika situationer, uppfattas det som medvetet för att provocera eller trotsa andra?

NEJ  JA, beakta trots- eller uppförandeproblematik

Om eleven uppvisar olämpliga beteende i olika situationer, uppfattas det bero på impulsivitet och olämpligheter som eleven sedan ångrar?

NEJ  JA, beakta adhd

Är eleven ovanligt sluten, avvaktande och inadekvat i samspelet med vuxna men inte med jämnåriga, tar exempelvis inte ögonkontakt och riktar sig mot vuxna men gör det på ett adekvat sätt med jämnåriga?

NEJ  JA, beakta trots-/uppförandeproblematik eller relationell problematik med vuxna

- 
8. Brukar eleven i allmänhet kunna kompromissa och foga sig till gruppbeslut eller till en klasskamrats önskemål, för gemenskapens skull eller för att vara juste?  Autism, A3

**Om patienten har symtom, beakta även B2** om svårigheterna kan relateras till rigida tankemönster, svårigheter att tänka om.

---

## Domän 2 Begränsade och repetitiva beteenden

---

9. Upprepar eleven ofta det som andra säger eller det som eleven ofta själv säger (ord eller fraser)? Använder eleven ord som inte är så vanliga i den aktuella åldern (svåra, formella eller ovanliga ord)? Säger eleven ofta fraser som verkar vara direkt memorerade, exempelvis repliker, ordspråk eller talesätt?  Autism, B1

**Om patienten har symtom, ställ följdfrågor:**

Utbrister eleven återkommande plötsliga, snabba och icke-rytmiska ljud eller ord?

NEJ  JA, beakta: vokala tics

Förekommer även vanföreställningar och/eller hallucinationer?  
(se svar på den inledande fråga)

NEJ  JA, beakta schizofrenispektrumssyndrom

- 
10. Har eleven ovanliga rörelser som görs på samma sätt och som återkommer?<sup>6</sup>  Autism, B1  
Exempel: flaxa med armarna; hoppa upp och ner; spreta med fingrarna; spänna fingrar och händer; vrida händerna; inta ovanliga kroppspositioner; speciella "knix" med axlarna eller hela kroppen?

**Om patienten har symtom, ställ följdfrågor:**

Uppvisar eleven återkommande plötsliga, snabba och icke-rytmiska rörelser med exempelvis huvudet eller axlarna?

NEJ  JA, beakta: motoriska tics

Förekommer även vanföreställningar och/eller hallucinationer?  
(se svar på den inledande fråga)

NEJ  JA, beakta schizofrenispektrumssyndrom

- 
11. Radar eleven upp eller sorterar saker? Är eleven fäst vid eller upptagen av en speciell sak/leksak? Utforskar, snurrar, "fipplar" eller håller eleven fast vid saker på ett sätt som de inte är avsedda för?  Autism, B1

**Om patienten har symtom, ställ följdfrågor:**

Är uppgradningen kopplat till en handling som syftar till att reducera ångest eller till att förebygga en föreställd fara?

NEJ  JA, beakta: OCD

- 
12. Upplevs eleven ha behov av att saker och ting ska vara och göras som de brukar göras, att de ska göras på samma sätt eller om och om igen, dvs. sameness-  Autism, B2

---

<sup>6</sup> Rörelserna fyller inte någon tydlig funktion; kan exempelvis observeras vid oro, ångslan eller exaltering; behöver inte vara ett hinder i vardagen; kan komma då och då och kan vara mer eller mindre diskreta; ska ha funnits tidigare eller i nuläget.



beteenden? Vill eleven exempelvis helst äta samma mat eller åka samma väg? Upplevs eleven ha lätt att acceptera avsteg i rutiner eller ändrade planer hemma eller under förskole-/skoldagen? Har eleven svårt vid övergångar från en aktivitet till en annan? Har eleven ritualer, exempelvis att säga/göra samma sak i en viss situation eller i mötet med en viss person? Är eleven rigid i sitt sätt att tänka (fastnar i samma tankebanor).

**Om patienten har symtom, ställ följdfrågor:**

Är beteendet att göra "samma-lika" kopplat till en handling/ritual som syftar till att reducera ångest eller förebygga en föreställd fara?

NEJ  JA, beakta: OCD

- 
13. Har eleven ovanligt intensiva intresse? Intresset kan vara olika i olika perioder. Det kan vara något som man vanligtvis inte är specifikt intresserad av i aktuell ålder, ett område som är ovanligt smalt eller upptagenhet av ett helt vanligt intresse i ovanligt hög grad jämfört med jämnåriga.  Autism, B3

Vid vanligt intresse i ovanligt hög grad: Kommer det intensiva intresset under en manisk perioder eller skov?

NEJ  JA, beakta: bipolär sjukdom

- 
14. Är eleven överkänslig för ljud, ljus, beröring och/eller lukter? Upplevs eleven ovanligt smärttålig?<sup>7</sup>  Autism, B4

- 
15. Är eleven selektiv när det gäller maträtter? Upplevs eleven vara känslig för konsistenser? Vill eleven gärna att de olika matinslagen ska ligga på ett speciellt sätt på tallriken?  Autism, B2 och/eller

Autism, B4

**Om patienten har symtom, ställ följdfrågor:**

Är beteendet kopplat till ätstörningsproblematik?

NEJ  JA, beakta: ätstörning

Är beteendet kopplat till fobi?

NEJ  JA, beakta: specifik fobi

- 
16. Tittar, luktar, känner eller lyssnar eleven på saker i ovanlig grad (exempelvis tittar nära och utdraget på saker, känner återkommande på ett visst material eller textur). Hur var det när eleven var yngre?  Autism, B4

---

<sup>7</sup> Förekommande även vid adhd

17. Är eleven känslig när det gäller kläder? Av vilken anledning; material, sömmar, lappar, färg, stil, vanemönster?  Autism, B2  
och/eller  
 Autism, B4

---

## Frågor till pedagogen om elevens funktion i vardagen, autism

---

1. Bedömer du att eleven har avsevärt större svårigheter inom social kommunikation och samspel än jämnåriga?  Signifikanta symtom inom A-kriterierna
- JA       NEJ       OSÄKER
2. Bedömer du att eleven har avsevärt större svårigheter inom begränsade och repetitiva beteenden än jämnåriga?  Signifikanta symtom inom B-kriterierna
- JA       NEJ       OSÄKER
3. Bedömer du att elevens svårigheter inom social kommunikation, samspel och/eller bvegränsade och repetitiva beteenden hindrar elevens inläring?  Inläring påverkad
- JA       NEJ       OSÄKER
4. Bedömer du att elevens svårigheter inom social kommunikation, samspel och/eller begränsade och repetitiva beteenden avsevärt påverkar relationen med klasskamraterna på ett negativt sätt?  Negativa konsekvenser kamratkontakter
- JA       NEJ       OSÄKER
5. Bedömer du att elevens svårigheter inom social kommunikation, samspel och/eller begränsade och repetitiva beteenden har påverkat hen på ett känslomässigt negativt sätt (nedstämdhet, oro, ångest, låg självkänsla)?  Känslomässigt negativa konsekvenser
- JA       NEJ       OSÄKER
6. Skulle du/ni beskriva eleven som att hen har en funktionsnedsättning, dvs. att eleven behöver särskilt stöd för att klara sin vardag? Om ja, inom vilket område? Vad behöver eleven mest hjälp med?  Funktionsnedsättning i vardagen
- JA       NEJ       OSÄKER

---

**Kommentar:**

## Bedömning autism enligt informationen som framkommit under intervjun

Informantens svar bedöms:

Säkra/valida

Osäkra/invalida

### Övergripande differentialdiagnostiska frågor:

1. Omfattar symtombilden **enbart** begränsningar i social ömsesidighet, dvs. inga begränsade eller repetitiva beteenden föreligger eller har förelegat?

NEJ

JA, beakta social kommunikationsstörning

2. Omfattar symtombilden **enbart** repetitiva motoriska rörelse, dvs. inga begränsningar i social kommunikation och ömsesidighet?

NEJ

JA, beakta stereotyp rörelsestörning

3. Har eleven utsatts för grav försummelse eller bristande omsorg?

Om ja, är NN socialt tillbakadragen men samordnar icke-verbal kommunikation och röst på ett adekvat sätt när väl initiativ tas/när hen svarar? Är NN socialt tillbakadragen **utan** begränsade eller repetitiva beteenden (motoriska stereotypier orsakade av stress kan dock förekomma/ha förekommit)

NEJ

JA, utred anknytningsstörning med social hämning (trauma- och stressrelaterade syndrom)

4. Innefattar symtombilden vanföreställningar, hallucinationer och/eller osammanhängande, lösryckt tal med eller utan katatoni?

NEJ

JA, beakta schizofrenispektrumssyndrom

### Signifikanta symtom på autism (ange vilka enligt kriterium, ex A1, B3)

inom social ömsesidighet:

inom begränsade och repetitiva beteenden:

Indikationer om andra svårigheter:

Adhd

Intellectuell funktion

Språklig förmåga

Inlärning

Motorik

Trots

Uppförande

Arbetsminne, arbetstempo eller verbal framplockning (ange):

Annat:

Indikationer om funktion i vardagen:

Låg

Måttlig

Hög

## Del D Frågor om trots och uppförande

---

1. Upplever du att eleven *ofta* tappar humöret, ofta är lättstött eller arg?  Trots: humör
- JA       NEJ       OSÄKER
2. Brukar eleven *ofta* trotsa, bråka med vuxna, vägra hålla sig till regler eller vägra göra det som vuxna ber om?  Trots: vägran
- JA       NEJ       OSÄKER
3. Upplever du att eleven *ofta* medvetet verkar vilja göra andra arga eller skyller ifrån sig för egna misstag eller för sitt eget olämpliga uppförande?  Trots: störa, skylla ifrån sig
- JA       NEJ       OSÄKER
4. Upplever du att eleven vill hämnas på andra?  Trots: hämnd
- JA       NEJ       OSÄKER
5. Upplever du att eleven är *ovanligt* aggressiv mot människor eller djur, exempelvis mobbar, hotar, startar slagsmål, använder vapen/tillyggen som kan skada andra, rånar eller tvingar andra till sexuellt umgänge?  Uppförande: aggression
- JA       NEJ       OSÄKER
6. Tycker du att det verkar som att eleven *medvetet* förstör eller tänder eld på andras saker/vandaliserar?  Uppförande: förstöra
- JA       NEJ       OSÄKER
7. Har eleven gjort inbrott eller stulit saker/snattat?  Uppförande: stöld
- JA       NEJ       OSÄKER
8. Upplever du att eleven ljuger och bedrar andra för att få saker, skaffa sig fördelar eller för att slippa saker som ligger på elevens ansvar att göra?  Uppförande: lura/bedra
- JA       NEJ       OSÄKER
9. Är eleven ofta ute sent om kvällarna trots att eleven inte får, *skolkar eleven* eller har eleven någon gång rymt hemifrån som ni känner till (innan 13 års ålder)?  Uppförande: regelbrott
- JA       NEJ       OSÄKER

---

## Bedömning enligt informationen som framkommit under intervjun

---

Informantens svar bedöms:

Säkra/valida

Osäkra/invalida

Signifikanta symtom på trots (ange inom vilka områden):

Signifikanta symtom på uppförandestörning (ange inom vilka områden):

---